No. 148. 1845.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 10 December.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodlijkendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

BERIGT.

Diegenen, die zich voor het eerste kwartaal 1846 op de Vlissingsche Courant abonneren, zullen dezelve, zonder eenige vermeerdering van kosten, ontvangen van af den dag, waarop zij het abonnement hebben opgegeven.

NIEUWSTIJDINGEN.

AMERIKA.

NEW-YORK. Sedert eenige jaren heeft de uitbreiding van het fabrijkwezen aan de Vereenigde Staten groot voordeel aangebragt. Naauwelijks 5 jaren geleden, zonden die Staten hun ongewerkt katoen naar Engeland en ontvingen het gesponnen terug. Thans hebben de Amerikaansche fabrijkanten niet alleen de binnenlandsche markt in hunne magt, maar zij houden ook eene te vreezen mededinging vol tegen de Engelschen op de markten van Zuid-Amerika en Azia. Over eene der grootste fabrijkplaatsen, Lowell, worden de volgende bijzonderheden medegedeeld:

De tien fabrijk-compagniën te Lowell verbruiken jaarlijks 14,000 ton steenkolen, 8,070 vaam hout, 2,549 aam traan en 19,000 aam olie; 6,320 vrouwen en 2,915 mannen zijn in de fabrijken werkzaam. Die compagniën bezitten 33 molens en omstreeks 550 gebouwen. De waarde van het kapitaal aan de ondernemingen gewijd, bedraagt 12 000,000 dollars (f 30,000,000). Er worden te Lowell iedere week 459 150 ellen katoen vervaardigd, dat is 75,868,000 el jaarlijks; 61,000 balen ongewerkt katoen worden elk jaar bewerkt. De hoeveelheid der gedrukte calicots bedraagt 14,000,000 ellen. Eindelijk is het jaarlijks loon boven de 1,500,000 dollars, en de winst wordt berekend op 12½ pCt.

Men moet wel opmerken, dat deze groote ontwikkeling van werkzaamheid niet gekocht wordt, zoo als in Europa (Engeland) ten prijs van het lijden der werklieden. Het loon is zeer hoog te Lowell en de zeden zijn er geregeld en zuiver. De jonge meisjes van de landbouwende kantons hebben de gewoonte er 3 of 4 jaren in door te brengen, met oogmerk om een huwelijks-uitzet door hun werk te verzamelen, dat wel eens 1000 dollars beloopen kan. Voorleden jaar hebben zij voor algemeene rekening een bundel gedichten uitgegeven, en doen op hare kosten een dagblad drukken, alleen door vrouwen zamengesteld. Hoe geheel verschillend is in Europa de toestand der fabrijkarbeiders.

DUITSCHLAND.

— Men schrijft uit Koppenhage, 25. November: De deputatie, welke door den boerenstand uit verscheiden oorden des lands was afgezonden, om eene door 9274 namen onderteekende petitie den Koning aan te bieden, betreffende de belastingen, aflossingen van tienden, enz., is niet bij den Koning toegelaten, maar naar den kabinets-secretaris verwezen, die verklaarde, dat Z. M. hen als deputatie niet kon ontvangen.

— Uit de kerk te Stromberg, op eenige uren afstand van Munster gelegen, is voor eenige dagen een houten kruis gestolen, aan hetwelk zich een stukje van het kruis bevond, waaraan onzen Heiland het leven gelaten had. Naar dit heilige kruis deden jaarlijks vele duizende geloovigen bedevaarten en schonken aan hetzelve zilverplaten of andere kostbaarheden. Om de kostbare reliquie des te beter te bewaren, had men, wegens de groote menigte van zilveren platen, doelmatig geoordeeld het geheele kruis daarmede te beslaan. Voorzeker hebben de dieven, uit gebrek aan tijd, om het zilver van het kruis af te nemen, gemakshalve besloten het geheele kruis te stelen. Het beslaan van het kruis met zilver was overigens des te onvoorzigtiger, daar het kruis reeds eenmaal, vele jaren geleden, was gestolen, doch, nadat men het zilver er afgenomen had, weder was teruggebragt. Waarschijnlijk zal het ook wel op dezelfde wijze teruggebragt worden. De waarde van het bij dezen diefstal in het geheel ontvreemde zilver en goud bedraagt omstreeks 5000 thalers.

— Men spreekt van eenen ijzeren spoorweg, die van Emmerik naar Kleef zoude gelegd worden, in verbinding met den Hollandschen Rijnspoorweg. Zoo veel is zeker, dat een Engelschman, die zich te Kleef bevindt, als agent zijner nog ongenoemde committenten deswege bij de regering eene schrede gedaan heeft, om het plan en de kosten van deze onderneming te kunnen beramen.

— In Rusland wordt den slavenhandel openlijk in het groot gedreven. De gouverneur der provincie Tambof heeft namelijk doen aanplakken, dat hij, ten einde betaling te bekomen van een gedeelte der schulden van den graaf *von Kutusow*, welke meer dan anderhalf millioen roebels beloopen, openbaar en aan den meestbiedenden zal doen verkoopen de drie duizend zevenhonderd en twee boeren, die deze edelman in de districten van Tambof bezit.

ENGELAND.

— Den uit zijn land gebannen hertog *Karel* van Brunswijk, die sinds twaalf jaren te Londen woont, had tegen het blad *the Satirist* een proces van lastering ingesteld, omdat het blad gezegd had, dat Z. H. een moordenaar een snuifje had aangeboden. De jury heeft de schadevergoeding bepaald op een *farthing* (oordje).

— Laatstleden Woensdag heeft eene tusschen Dublin en Longford varende kanaalboot, ten gevolge van onhandig sturen, derwijze tegen den wal gestooten, dat zij vol water liep voor en aleer de ongelukkige passagiers, ten getalle van 50, allen konden worden *gered*; 7 mannen, 6 vrouwen en 2 kinderen, verloren daarbij het leven.

— Voor eenige dagen werden omstreeks 60 tonnen (120 000 pond) aardappelen, schijnbaar gezond en goed, van Perth naar Londen gezonden. Toen dezelve echter in de Teems aankwamen, verspreiden zij eenen ondragelijken reuk, en men overtuigde zich dat de lading, omstreeks 500 pond st. aan waarde, geheel en al weg was. De geheele lading moest in den stroom geworpen worden. Dit voorval bewijst, dat de aardappelziekte ook in Schotland heeft geheerscht.

— Jonge verliefden, die het voorbeeld van kapt. *Ibbetson* en ladij *Villiers* willen volgen, door zich te Gretna-Green in het huwelijk te laten inzegenen, moeten zich haasten, dewijl er spoedig een besluit van wege het Parlement zal verschijnen, waarbij zal bepaald worden, dat van af den 1. Januarij 1846, die huwelijken op zullen houden wettig te zijn.

— GODSDIENSTIGE ZEDEN IN PERZIË. Eene nieuwe secte is onlangs in Perzië opgedaagd, aan het hoofd van welke een koopman is die van de bedevaart van Mekka terug gekomen is, en zich als opvolger van *Mohamet* afkondigt. De *Times* verhaalt te dien opzigte het volgende.

Vier personen betrapt zijnde terwijl zij hunne geloofsbelijdenis, volgens de voorschriften van den bedrieger, opzegden, werden aangehouden, gevonnisd en schuldig verklaard aan eene afschuwelijke godslastering. Zij werden veroordeeld tot het afbranden van hunnen baard: het vonnis werd ten uitvoer gebragt met al den ijver en al de geestdrijverij die de Oosterlingen eigen zijn. Het verlies van den baard werd niet als eene toereikende straf beschouwd, men verklaarde dat zij niet in evenredigheid was met de afschuwelijkheid van de euveldaad. Dien ten gevolge werden de vier ketters nog verwezen, om 's anderendaags met een zwartgemaakt gezigt door de stad gevoerd te worden. Een *mirgazah* (beul) nam ze alle vier onder handen, boorde een gat in hunnen neus, waar hij eene koord door trok, en voerde ze aldus langs de straten van Schiras, van tijd tot tijd zoo hard aan de koord trekkende, dat de ongelukkigen van de hevige pijn schreeuwden en beurtelings het medelijden van den beul en de geregtigheid Gods aanroepende.

Het is in Perzië in zulke omstandigheden een gebruik, dat de beulen geld aan de toeschouwers vragen, en vooral aan de kooplieden der bazars. Des avonds, toen de *mirgazah* zijne zakken vol had, geleidde hij zijne slagtoffers naar de poorten der stad en liet ze aldaar in vrijheid gaan; waarna de *mollahs* van Schiras den valschen profeet deden opzoeken, die, aangehouden en te regt gesteld zijnde, voorzigtig zijn afval loochende, en aldus de straf vermeed die zijnen ongelukkige geloofsgenooten opgelegd werd.

BELGIE.

— EEN DIEFSTAL DOOR EENE WELDAAD GESTRAFT. — Wij achten ons gelukkig het volgende te kunnen mededeelen uit de *Chronique de Courtrai*:

« Op een der dagen van de verledene week, deed een landbouwer onzer omstreken, met zijne dienstboden bij het vallen van den avond, eene ronde langs zijne akkers, en bemerkte een persoon op een zijner landerijen, die bezig was met zijne zakken met rapen te vullen; hij scheen dit in vrees en bedachtheid te doen, en, iets wat opmerkelijk was, hij droeg vooral zorg om het loof mede te nemen, hetgeen de dieven van beroep, zich wel wachten om te doen. Toen deze man zijne zakken gevuld had, knoopte hij zijn kleed tot aan den hals toe digt, plaatste nog een paar rapen in zijnen hoed, en haaste zich toen om den weg naar de stad te bereiken.

De dienstboden vroegen verlof om hem te mogen aanhouden. — Neen — zeide de meester — dat is geen kwaaddoener; — en hij gaf aan een jongen last om het middel uit te vinden, zijne woning te weten, en te berigten wat hij met de kleine voorraad van rapen en derzelver bladeren zoude doen.

De knecht volgde den man, die, alvorens de poort binnen te treden, de rapen in het helderstroomend water van eene beek had afgewasschen. In de stad gekomen, volgde hem de dienstknecht getrouw, en zag hem weldra een huisje, van een armoedig uitzien binnentreden, hetwelk in afgelegen, maar volkrijk deel van de stad staat; in een een deel hetwelk meest door de arbeidende en behoeftige klasse bewoond wordt. Hier stond de dienstbode stil, en wist niet meer, of hij zijn onderzoek nog verder zou drijven.

Hij had, toen de man zijne woning binnen trad, een woeste schreeuw gehoord en de woorden *vader! vader!* waren onder snikken en weenen uitgesproken. Na een half uur wachtens, klopte de dienstbode aan de deur, en vroeg om zijne pijp te mogen aansteken, hetgeen hem bereidwillig werd toegestaan.

Het binnenste van deze woning bood een treurig gezigt aan: vier kinderen, van een bleek uitzigt, met diep in hunne kassen gezonkene oogen, met vermagerde wezentrekken, zaten rond eene oude kagchel, waarop een groote aarden pot stond, uit welken eenen walgachtigen geur opsteeg, en waaruit de knecht niet kon opmaken, wat of den pot bevatte. Hij draaide dan ook langen tijd rondom de kagchel, ten einde dit geheim te ontdekken en het was slechts met moeite dat hij van de vrouw te weten kwam, dat het eene soep was, zamengesteld uit rapen met derzelver bladeren, een weinig varkenvet en zwart brood.

« Twee dagen reeds, zeide hem de moeder van dit ongelukkig huisgezin, « leven wij van een roggebrood, en mijn man heeft dezen avond, die rapen van een boer buiten de poort gekregen." De tranen kwamen den dienstknecht in de oogen; hij gaf eenige sous die hij in zijn zak had, aan de arme moeder en snelde heen om zijn meester verslag te geven van hetgeen hij gezien had.

Des morgens riep de pachter zijn knecht, deed hem eene mand aardappelen vullen, voegde hier twee brooden bij en gaf hem bevel om dit naar het arme huisgezin te dragen, dat zich vergenoegd had, met te eten, wat men aan het vee voorzet. — « Zeg, aan dien man, — voegde hij er bij, — dat hij zich niet meer moet blootstellen om als dief gevangen te worden voor eenige rapen, maar dat hij er elken Zaturdag op mijn pachthof kan komen halen."

Wij behoeven niet te zeggen dat deze geluksbode met zegeningen ontvangen werd.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 6. December. Bij onderscheidene besluiten van heden heeft Z. M. gedaan de navolgende benoemingen:

Tot leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal: mr. *J. G. Hinlópen*, te Middelburg, en mr. *S. van Welderen* Baron *Rengers*, te IJsbrechtum bij Sneek; tot Staatsraad in buitengewone dienst: *L. N.* Graaf *van Randwyk*, gouverneur der provincie Drenthe; tot inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt, den inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt, *P. L. Becker*, tot dusverre met de waarneming der opgemelde functien belast geweest.

DE LANTAREN-DIEF.

(Vervolg en slot van onze vorige.)

De tijd vervliegt, wanneer een kwaad fortuin zich met denzelven vermengt. Onder den maarschalk, hertog van Treviso, was ik tegenwoordig bij het springen van het kremlin. Aan de Berezina was ik bijna omgekomen; doch de goede Voorzienigheid redde mij. Van Elba's rotsen daalde Napoleon af naar Parijs. Ik behoor tot de getrouwen, die hem nimmer verlaten hebben. Zijn geluk volgde hem sneller, dan mij het mijne. Van mijn strooleger te Lyon opgestaan, volgde ik hem naar de velden van Waterloo; in den rook der Engelsche en Hollandsche batterijen, zag ik al mijne droomen vervliegen. Van mijn regiment bleef ik alleen over; onder de bescherming van een boer, - in de bosschen bij wijlen slapende, uit vrees voor onze vijanden, over mijn vaderland peinzende, somtijds denkende aan Celestina; - aan haar, dat mij gewis vergeten had, - bereikte ik heimelijk Parijs, van mijne fortuin niets medebrengende dan mijn kruis van het legioen van eer en den rang van luitenant.

Mijne tegenwoordigheid in de hoofdstad was eene misdaad. Ik wist zulks, maar wat gaf ik er om! Ik liep naar de straat Montorgueil. Ik moest de reverbère wederzien, die mij aan mijne ouders en hun rampzalig lot herinnerden, om het even of spionnen der policie mij onder dezelve gevangen namen, of dat men mij, even als mijnen ongelukkigen vader, onder dezelve vermoordde."

« Ook Celestina vergat ik niet. Ik zag haar aan het venster, hoorde hare stem, maar dorst niet aan de deur kloppen. Een soldaat van Napoleon mogt eens dit huisgezin aan verdriet blootstellen! Bovendien, was het een dwaasheid! Mijn refrein immers was: dat zij mij geheel vergeten had."

« Zeker meer dan tienmalen bevond ik mij aan de deur zonder te durven aankloppen, toen Celestina op zekeren avond reeds na middernacht, met loshandige haren, haastig uitging. Ik sidderde als een schuldige, en bemerkte dat zij mij niet gezien had. Een russisch officier, die voorbij de halfgeslotene apotheek ging, waar zij binnentrad, stond stil en begluurde haar door de glasruiten. Deze tusschenkomst van den Rus verontrustte mij minder, dan de oorzaak van haar zoo haastig verlaten harer woning en het zoo snel gaan naar dien apotheek, want nimmer heb ik kunnen begrijpen, hoe het mogelijk ware eene vrouw te kunnen beleedigen. Dit was nogthans het geval, toen zij, den winkel verlatende, door den Rus aangegrepen werd en hij poging deed om haar met zich mede te slepen. Doch, in hetzelfde oogenblik had mijne hand reeds den officier met kracht en woede aangegrepen; Celestina, bleek en bevend, spraak- en magteloos, verdedigde zich nog knielende, toen mij reeds zijn degen bedreigde. Na eenige schreden achterwaarts gedaan te hebben, ten einde ook den mijnen te kunnen trekken, kruisten zij weldra elkander. De woeste kreten, welke hij aanhief, welligt om mij te verschrikken, wekten weldra de geheele buurt. Mijne partij had al het voordeel onzer stelling. Hij stond in de schaduw; ik vlak in het licht der noodlottige reverbère, dat mij verblinde. Ik wil u niet lang bezig houden met de bijzonderheden van een, buiten mijnen wil, ontstaan tweegevecht. Genoeg zij het, dat ik, in de verte de galop van de paarden der gendarmen hoorende, menschen van alle kanten ziende toevloeijen, vensters zich ziende openen, mijne vijand van woede bruisende, Celestina aan mijne voeten, die wanhopig omvattende, verbijsterd door zoo veel gerucht en omstandigheden, - woedend op den Rus aanviel, en hem mijnen degen door het lijf stiet. - Hij viel!"

« Maar toen de huivering, die op de verzadigde wraaklust volgt, mijne zinnen tot bedaren bragt; toen ik mij gevangen zag en men mij de handboeijen aansloot; toen de gendarmen mij aan Celestina ontrukten, welke door eenige buren teruggevoerd werd naar hare welligt stervende moeder; toen verloor ik niet mijn bewustzijn, neen! ... mijn verstand."

« Ik was naar het hospitaal, van daar naar eene gevangenis ge-

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen een wetsontwerp betrekkelijk de ondersteuning van behoeftigen, o. a. bepalende: Niemand heeft regt op onderstand: men kan dien slechts vragen en wel bij 't onderstandsdomicilie, waarvoor zonder uitzondering de geboorteplaats aangenomen wordt. Elk kan onderstand vragen van 't kerkelijk armbestuur zijner gezindte in 't onderstandsdomicilie; ingeval daar geene gemeente van die gezindte bestaat, van 't burgerlijk armbestuur aldaar. De kerkelijke en de burgerlijke armbesturen beslissen zonder beroep en op hunne zedelijke verantwoordelijkheid op de aanvragen om onderstand; degenen, in wier behoeften deze armbesturen niet willen voorzien, worden overgelaten aan de bijzondere liefdadigheid. Aan vreemdelingen, die geen bewijs overleggen dat de aan hen eventueel te verstrekken onderstand van buitenlands zal vergoed worden, kan door 't plaatselijk bestuur de inwoning worden geweigerd.

GRONINGEN, den 4. December. Nadat de barometer des nachts van Dingsdag op Woensdag eene aanzienlijke daling ondergaan had, zijnde dezelve in dien tijd van 29 7 tot op 29,1½ gevallen, barstte er gisteren avond tusschen 9 en 10 ure plotseling eene hevige onweersbui, vergezeld van hagel, boven onze stad los, waarvan de bliksemslag, naar alle waarschijnlijkheid, op den Martini-toren is gevallen, maar gelukkig door den afleider is afgeleid. Men heeft, namelijk, op het oogenblik van den slag, den pijnappel van dien toren met electriek licht omgeven, gezien, even als bij eene vroegere losbarsting van een onweder boven dien toren waargenomen is. Terstond heeft men op den toren onderzoek gedaan, maar geene schade noch eenig spoor van den bliksem daaraan ontdekt, zóo min als bij dien vorigen keer. Wij meenen dit voorval te moeten vermelden, als zoo zeer pleitende voor de goede dienst en werking van den op dezen toren aanwezigen afleider. Het verdient nog opmerking, dat juist dien avond even te voren de Hoogleeraar *Ermerins* in eene bijdrage, gehouden in de openbare vergadering van het *Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen* hier ter stede, *over de Electriciteit*, door vele proeven opgehelderd, bijzonder heeft gesproken over het nut der afleiders en aangedrongen op het meerder gebruik van dezelve, ter bewaring van gebouwen, vooral ook van molens, die zoo zeer aan de werking van het onweder blootstaan, zoo als nog dezen zomer een ongeluk van dien aard nabij deze stad heeft plaats gehad, dat hoogst waarschijnlijk voorgekomen of afgewend zoude zijn geworden, ware die molen met een afleider voorzien geweest.

Nog heden morgen, omstreeks 9 ure, barstte er weder eene zoodanige onweersbui over of nabij de stad los, met een' enkelen geduchten slag en eveneens vergezeld van hagel, ook zonder, voor zoo ver wij nog weten, ongeluk te hebben veroorzaakt, dat anders zoo ligtelijk daarvan in dit saizoen het gevolg is. Hoe schadelijk niet alleen, maar verschrikkelijk buitendien brand is: hebben wij voor eenige dagen ondervonden, en er kan niet genoeg de aandacht gevestigd worden op de hulpmiddelen, welke ons in staat kunnen stellen, dien af te wenden of te keeren. Wij hebben hierbij ook het oog op de bluschmiddelen in deze stad, welke, zoo als bij het laatste ongeval is gebleken, nog al voor verbetering vatbaar zijn, althans in de wijze, waarop zij bestuurd en aangewend worden.

VLISSINGEN, den 9. December. De diligence welke de reizigers van hier op de stoomboot van Middelburg naar Rotterdam brengt, is hierin op den morgen van den 7. dezer, door een accident verhinderd geworden, hetwelk de noodlottigste gevolgen konde gehad hebben.

Op de tweede brug buiten de Rammekenspoort gekomen zijnde, kantelde de diligence eensklaps door eene onbekende oorzaak om en valt, daar deze brug niet breed is, tegen de balustrade aan, door welken schok deze brak en een paard in het water werd geworpen. Gelukkigerwijze is de achteras op de kettingen der brug blijven rusten, waardoor het overhellen van het voertuig is belet geworden, en de reizigers aldus met den schrik vrij zijn gekomen.

— Ter gelegenheid van den verjaardag van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, is alhier in den Prinsentuin een luisterrijk bal gegeven; gedurende de pauze werd een prachtig vuurwerk afgestoken; het militaire muziek-korps veraangenaamde door toepasselijke airs nog het genoegen van dat feest.

INGEZONDEN STUKKEN.

Dat VIII. Capittel.

Ende de raadslieden des Konincks zeiden: « De koningen zijn van den Heere verorderd, omme de volcken der aarde te beheerschen.

« Ende wat de Koningen spreken, is gelijck het woord des Heeren, ende niemand vermag het aan datzelve te twijfelen.

« Want als de Koninck tegen den armen manne zegt: ghij leeft in overvloet, moet hij zich buygen, ende hij moet zeggen: ick leef in overvloed, ende hij moet het oock gelooven.

« Zoo almachtig zijn de woorden des Konincks;" — aldus spraken zijne raadslieden.

Ende het geschiedde dat het volk morde, van wege den hongersnood ende van wege de hooge schattinghe, van wege de onderdrukkinghe der rijken ende van wege de aanmatigingen der raadslieden, van wege de verachting die andere volken aan hetzelve betoondun ende van wege het gebrek aan arbeid, van wege het verval der krijgsvaartuigen ende van wege het verval des koophandels.

De raadslieden nu gingen tot den Koninck, en zeiden: « Voorwaar o Koninck! ziet het volk mort, maar op uwe stemme zullen zij zwijgen, zeg hun dat zij niet hongeren, ende zij zullen het gelooven, zeg hun dat zij winsten behalen ende zij zullen te vrede zijn, want als de Koninck spreekt, ziet het is alzoo, want het is de openbaringe van ons, uwe raadslieden."

Ende de Koninck deed altijd zoo als zijne raadslieden hem ingaven.

Maar de raadslieden deden altijd zoo als satan hun ingaf.

Ende evenwel waren er kortzigtigen in den lande, die zich er over verwonderden, dat er tweedragt heerschte en gebrek, maar zij en wisten niet dat *Beëlzebub* het land regeerde. *(Wordt vervolgd.)*

MENGELINGEN.

OVER DE GODSDIENST DER LIEDEN NAAR DE WERELD.

Deze godsdienst was aan onze voorouders nog onbekend, en schijnt wel uit de vier hoofdgodsdiensten zamengesteld te zijn.

1). Uit het Heidendom; want zij erkent het veelgodendom, aanbiddende 't maken van goeden sier, goeden wijn, mooije vrouwen, muziek, opera en het spel; met één woord, al 't geen verstrooijing aanbrengt.

2) Uit het Jodendom; — hieruit toch heeft zij een verschrikkelijken afkeer van alle goede en waarachtige Christenen, en 't gebruik van over dezer vroomheid te spotten en te lagchen ontleend.

3) Uit het Mahomedismus; want naar aanleiding daarvan heeft zij zich een paradijs vol vleeschelijke wellusten geschapen.

4) Uit het Christendom; waarvan zij trouwens niets dan den doop heeft overgehouden.

De belijders van deze godsdienst gelooven niets, dan 't geen met hunne bedorvene rede overeenstemt, waarvan zij echter blinde aanbidders blijven. — Hunne kerk is het koffijhuis, en hunne vast- en bededagen zijn die, waarop zij genoodzaakt zijn met andere weldenkenden om te gaan. Een preek aan te hooren is boetedoening voor hen en het geweten bestaat in het antwoord op de vraag: *wat zal er de wereld van zeggen?* Hun bijbel is een spel kaarten, waarvan men de vier heeren voor hunne Evangelisten mag houden; de jongst uitgekomene drinkliedjes bekleeden de plaats der psalmen; en hetgeen aan afgesletene bijzitten of makelaars van Venus betaald wordt, schatten zij als uitoefening van milddadigheid. Heilig en onschendbaar is alleen hun IK, en de oppositiebladen zijn in plaats van den bijbel. Hun mond is een magazijn van nietigheden, en hunne ooren een entrepôt van laffe aardigheden. De voornaamste zuil van deze godsdienst is *het geld;* terwijl de grootste doodzonde is *armoede.*

In 't kort, daar zij den voortvlietenden leeftijd door losbandigheid zoo veel mogelijk nog bespoedigen, zijn zij weldra voor alles ongeschikt, komen op reforme, en Lucifer is intusschen bezig, de hel tot een invalidenhuis in te rigten.

OXENSTIERNA. (1)

(1) Men vergete niet, dat de beroemde Zweedsche rijkskanselier, die dit schreef, reeds voor bijna tweehonderd jaren overleden is en dus in den, tegenwoordig door velen zoo hoog geroemden goeden ouden tijd leefde.

—

EEN VRAAG.

Voor wie zijn die gelden, welke men gepasseerde jaar meest alle boekverkoopers te Amsterdam heeft afgeperst voor leges, zoo men het noemt, tot het mogen verkoopen van gezegeld papier? Nu weder is aan ieder boekverkooper aanschrijving gedaan, om zoo hij geen consent van Z. Ex. belast met het departement van finantiën ontvangen heeft, het verkoopen te staken Zoude het weder om die leges te doen zijn? O!

—

BUITENGEWONE VLUGHEID OP EENEN HOOGEN OUDERDOM.

Een poolschen edelman van den ouderdom van 105 jaren, en thans een der kasteelen of buitengoederen der gravin MALACHOMSKA in het Palatinaat van Dublin bewonende, trad voor vier jaren, met een meisje van 22 jaren in den echt, waarbij hij nu reeds een zoon van den ouderdom van 2 jaren heeft. Deze grijsaard, die onder keizer JOSEPH II diende, heeft slechts het voorkomen van iemand van 76 jaren, bezit nog een buitengewoon geheugen en spreekt nog zeer duidelijk en verstaanbaar, terwijl de geestdrift des jongelings nog vaak bij hem doorstraalt; hij bedient zich zelden nimmer van een votting. Deze zoo buitengewoon vlugge grijsaard, werd viermaal in den echt verbonden terwijl de kinderen der eerste echtverbintenis reeds den ouderdom van 60 tot 80 jaren hebben bereikt. De pastoor, die zijne laatste echtverbindtenis inzegende, waande te droomen, bij de lezing der doopcedul des bruidegoms.

ZONDERLINGE BLOEDVERWANTSCHAP.

De Engelsche dagbladen maakten eenigen tijd geleden de volgende anecdote bekend: Eene zonderlinge zaak is er voorgevallen te Camden; een wedowenaar, die reeds op jaren was, werd verliefd op een jong meisje en huwde haar; kort daarna werd de zoon uit het eerste huwelijk van dezen weduwnaar ook verliefd niet op een jong meisje, maar op de moeder van de jonge vrouw zijns vaders, eene vrouw welke overigens nog in den bloei harer jaren was; hij bood haar zijne hand aan en weldra werden de jongeling en de weduwe in den echt vereenigd. Ziedaar dus een vader behuwdzoon van zijnen zoon, en eene echtgenoote die niet alleen de schoondochter van haren eigen schoonzoon wordt, maar ook behuwdmoeder van hare moeder die zelve de schoondochter van hare dochter is, terwijl de man van deze de schoonvader van zijne behuwdmoeder en behuwdvader van zijnen vader is. Welk eene verwarring zal het veroorzaken, als er eens kinderen geboren worden uit deze twee zonderlinge huwelijken!

—

FRAGMENT UIT EEN WOORDENBOEK DEZES TIJDS.

BALDAME: *Degezondheidtrotserendzichinrijgendeenzonderschaamtehalfnaaktloopendeomdraaijingsmachine.*

BALGEZELSCHAP: *Ondermodetebelievenzichindemaatafmattendestofslikkendedeteringnajagengendeenzekerlijkinhalendeomzwaaijingsvereeniging.*

BALHEER: *Metzwartenroklakenslopkousenbedektegefriseerlegepommadeerdevoorliefdeofverstandonvatbaregeheelenachteninhalverazernijzichomdraaijendeenwalgelijkaardigaanstellendepoppegek.*

EZEL: *Allerdomntendaarbijverwaandenpapierbekladdersaliasschrijvertjesenrijmelaarssprekendgelijkendeevenbeeld.*

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 9. December. Sedert den 6. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Eugene, J. H. Reeners, Hull, manufacturen; La Victorine, P. Exmelin, Havre-de-Grace, rogge; Agenoria, T. Redford, Blythe, steenkolen; le Faucon, P. Feron, Fecamp, aardappelen; de Remfrandt, J. de Brabander, Gibralter, stukgoed; de Sally, G. Sjborg, Cette, wijn en amandelen; Peterhang, J. P. Moller, Skildkon, rogge; Adolph, J. W. Wikstrom, Marseille, tarwe; Buity, J. Allise, Yersey, aardappelen en erwten.

Voor Gend bestemd:

Ceros, A. S. Reid, Perth, lijnzaad.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Jonge Jacoba, K. G. Sap, Sunderland, Emanuel, H. Bohn, Hartlepool, beide ballast; Heinrich, P. M. Hubert, stukgoed, Hamburg; Union, J. Oosterloo, Oostzee, Ann, D. Nichols, Londen, Industrie, J. Roderick, Memel, Julia, N. Wulf, Riga, Emelie, J. Heifmann, Riga, Niels Gelding, M. Woid, Riga, Samuel, J. Maass, Londen, Skien, J. J. Bohde, Oostzee, Concordia, J. Kock, Oostzee, Maria, H. Hofmann, Oostzee, alle ballast; Euphrosine, J. Richard, zink, Havre-de-Grace.

Van Vlissingen gezeild:

Northumberland, J. Hubbard, ballast, Sunderland.

Van Gend gezeild:

Brizes, L. P. Kruger, ballast, Amsterdam.

MIDDELBURG, den 8. December. Heden komt uit zee het Zeepaard, kapitein Giltjes, na eene reis van 7 maanden en 18 dagen, beladen met koffij en suiker voor de Nederlandsche Handel-maatschappij

---

voerd, en voor de regters geweest. Ik wist niets van dat alles, en toen ik weder tot mij zelven kwam, bevond ik mij in een gekkenhuis. Twee jaren waren reeds sedert die rampzalige ontmoeting verloopen. Ik weet niet om welke redenen men mij de vrijheid niet wedergaf. Nog zes jaren bleef ik opgesloten, en met welke lieden? Met gekken en spionnen der policie. Ach, mijne vrienden! de hand der Voorzienigheid woog zeer zwaar op mij, . . . waarmede toch had ik dat verdiend?"

« Eindelijk, het was een gure winterdag, bekwam ik mijne vrijheid weder. Ik had de lucht, de wereld tot toevlugt, dat is te zeggen, ik had noch dak noch brood. Ik wendde mijne schreden naar deze noodlottige lantaren, als moest ik bij dezelve eene nieuwe loopbaan openen. De woning van Celestina was door brave werklieden bewoond. Zij onderrigtten mij, dat hare moeder overleden, en zij gehuwd was. Bewogen met mijne tranen en armoedigen toestand, boden zij mij arbeid en brood. Ik nam beide aan."

« Langen tijd daarna, het was de derde Februarij dezes jaars, toen wij tot na middernacht werkzaam geweest waren, verliet ik eensklaps de werkplaats. Voor de deur met de voeten in de sneeuw en aan de voeten een mandje, zat eene arme vrouw, een kindje tegen haren boezem wiegende om het te verwarmen. Zij zong met eene stem nog jeugdig en helder, maar door honger, koude en smart verzwakt. Verscheidene lieden gingen van tijd tot tijd voorbij, huiverig en gejaagd; niemand scheen medelijden met de arme te hebben of den moed het korfje te begiftigen. Het was ook zoo bitter koud, . . . zoo laat. . . . Ik was zeer arm, maar zeker zoo arm niet als deze vrouw. Ik moet het bekennen, ik aarzelde; alsof men aarzelen moest wanneer men voor eenen stuiver een' geheelen gulden vreugde kon inkoopen. Ik aarzelde als een lafhartige. Ik stond daar, onder het schijnsel der reverbère, de hand in mijn' zak, berekenende wat ik zoude overhouden en of ik alles zoude behouden. Vervolgens schaamde ik mij en gaf haar twintig sous. « Daar mijn kind!" zeide ik."

« En ik verwijderde mij. Welnu! den volgenden morgen wist ik dat de arme vrouw — Celestina geweest was; dat zij, arme weduwe en arme moeder, geruïneerd was geworden door eenen maatregel van het ministerie Corbière, om de Congregatie te vleijen. Duizenden zagen door geheel Frankrijk zich door denzelven tot den bedelstaf gebragt. Ik wist, dat zij mij herkend had, dat zij mij beschuldigde haar herkend te hebben, en dat mijne ridderlijke aalmoes voor hare ziel de laatste beleediging van het ongeluk geweest was?

« Vraagt mij niet, wat er van haar geworden is! — Ik weet het niet."

« Thans, mijne heeren, spreekt! ben ik schuldig, met te zeggen dat de verbrijzelde lantaren mij toekomt, voor mij een geheel leven bevat? Mijn vader! mijne moeder! en de eenige vrouw die ooit mijn hart voor de liefde heeft doen kloppen, al mijne aandoeningen, mijne gevoelens verbinden zich aan deze overblijfsels Ach! wanneer gij in den nood des vaderlands, waakzame schildwachten rondom uwe grafnaalden en gedenkteekenen plaatst, erkent dan het regt toch, dat ik heb tot het bewaren dezer verbrijzelde lantaren, voor mij eene geheele geschiedenis."

« Ach! . . . laat mij dezelve en dat God u de overwinning schenke!"

Gedurende dit verhaal, dat wij niet durfden afbreken, doorkruisten verschillende aandoeningen onzen geest. Wij allen oordeelden, hem de lantaren te mogen laten behouden, om welke hij ons met gevouwene handen en oogen vol tranen gesmeekt had.

Ik zoude bijna vergeten hebben te zeggen, dat eene inscriptie boven een kuil van het kerkhof Père la Chaise mij dit voorval te binnen bragt. Hem, wiens broederen mede daaronder rusten, heb ik gezien — gehoord. Hij heeft mij een half uur van mijn leven bezig gehouden, een half uur, voor mij altijd onvergetelijk.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.